

Motiver.

Efterat Folkethinget i Mødet den 21de Januar 1870 havde vedtaget at afbryde 2den Behandling af „Forslag til Lov om Lønninger for de under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet hørende Embeds- og Bestillingsmænd“ og henvide Sagen til et Udvalg paa 11 Medlemmer, valgtes til dette Udvalg i Mødet den 24de dernæst ovennævnte Medlemmer af Thinget, som til en deelvis Oplyselse af det dem overdragne Hver have forenet sig om det foreliggende Forslag til Beslutning.

Det maa i saa Henseende erindres, at der til Lovforslagets 2den Behandling forelaa en Række Endringsforslag, af hvilke nogle alene angik de egentlige Lønningspørgsmaal, andre derimod nærmest maatte siges at sigte til Gjenneførelsen af forskjellige Reformers, vedrørende de Institutioner, som Lovforslaget omfatter. Udvalgets Opgave blev herefter deels den at gennemgaae Lovforslaget i alle sine Enkeltheder, deels ganske særlig den at tage de reiste Reformspørgsmaal under Overvejelse; thi det fremgik saavel af hele Stillingen, som af det Drøftelse, der gik forud for Sagens Henvisning til et Udvalg, at Thinget lagde en overveieende Bægt paa Behandlingen netop af disse Spørgsmaal.

Med Hensyn til de fleste af de paa Bane bragte Reformers stødte vi imidlertid paa den Uansættelighed, at deres grundige Behandling og Udførelse i Lovsform kræve Forarbejder, som uansættelig kunne foretages af Andre end Regeringen. Det maa ogsaa indrømmes, at andre Grunde tale imod at optage større Reformers Gjenneførelse i en Lov, hvis egentlige Formaal er Fastsættelsen af visse Lønninger. Disse ville vistnok forsaavidt berøres af Reformerne, som enhver betydelig Omordning forudsætter større eller mindre Forandringer i de Mænds Stilling, hvis Virksomhed er knyttet til de vedkommende Institutioner, men Reformernes hele Retning og Formaal blive dog Hovedsagen og fordrer en selvstændig Drøftelse. Vi have forøvrigt paatænkt ogsaa til Lønningsloven at stille forskjellige Forslag, der synes vel stikfede til at optages i denne og

samtidig ere af den Natur, at deres Vedtagelse vil lette Overgangen til det Nye saameget, som det efter de bestaaende Tilstande ret vel er muligt i Diebliffet.

Det er i Henshold til foranstaaende Betragtninger, at vi have forenet os om at udtage Behandlingen af de fleste af de foreslaaede Reformers fra den videre Behandling af Regeringens Lønningsforslag, men samtidig at indbringe dem for Thinget under en Form, der giver al ønskelig Leilighed for Medlemmerne til at udtale deres Anskuelser om Reformerne og tilkjendegive deres Villie om disses snarest mulige Gjenneførelse.

Om de enkelte Reformgrundtræer skulle vi udtale os meget kort, da deres Retning og Hensigt neppe kan være uklar for Noget, og de enkeltvis i en Række af Aar have været Gjenstand for en temmelig udtømmende offentlig Forhandling. Vi troe ogsaa, at det i og for sig maa tillægges Betydning, at alle Udvalgets Medlemmer, uanset at vi tilhøre forskjellige politiske Partier, uanset at vi have forskjellig Uddannelse og i vor daglige Livsgjerning bevæge os i ikke lidet forskjellige Samfundskredse, have kunnet samstemme i denne Sag.

ad 1.

Naar den lærde Skole i Kraft af den i første Deel af Beslutningen indeholdte Reform har faaet Charakteren af en Mellemstole mellem den almindelig forberedende Undervisning og den høiere videnskabelige Uddannelse ved Universitetet, vil heraf følge, at endeel af de Midler, som nu medgaae til enkelte lærde Skoler i de større Byer, blive ledige og kunne anvendes til Understøttelse for mere almindelige Skoler rundt omkring i Njøbstæderne og mulig ogsaa hist og her paa Landet, der give Børn indtil Confirmationsalderen den nødvendige Udvikling og Kundskabsmængde til Optagelse i en lærd Skole, af hvilken det fordres, at den efter 4 Aar kan sende Elever til Universitetet. Herved vil opnaaes den dobbelte Fordeel, at de Undervisningsmidler, som oprindeligt have været til-